

Opening van het Parlementair Jaar door Jan Peumans

(voorzitter Vlaams Parlement)

ma 25 september 2017 – 14.00u – Koepelzaal

Beste collega's volksvertegenwoordigers,
Dames en Heren ministers,
Beste medewerkers van het Vlaams Parlement,
Geacht publiek,

Welkom

Met veel plezier heet ik u hier allen hartelijk welkom voor onze **eerste zitting** van het parlementaire jaar 2017-2018.

Nu deze legislatuur al flink over de helft is, moet u als **door de wol geverfde rotten in het vak**, het maximum kunnen halen uit uw parlementaire werk.

Dit zittingsjaar loopt over **2017 en 2018**. Dus **NIET** over **2019**, het jaar van de eerstvolgende verkiezingen voor dit parlement. Toch werden we de afgelopen zomermaanden al geregeld gewezen op de aanduiding van **lijsttrekkers** voor de verkiezingen.

Ook al ging het dan om de **gemeenteraadsverkiezingen van 2018**, toch mag de Vlaamse burger van u allen eisen dat **uw focus** gericht blijft op uw parlementair werk in dit halfroond en in deze gebouwen.

Dat is een kwestie van **elementair respect** ten overstaan van de mensen die u vertegenwoordigt.

Lijsttrekker was het eerste woord dat me deze zomer opviel, het andere was **polarisatie**.

Ook die term wil ik in verband brengen met **respect**.

Hier in deze koepelzaal zit u geordend in **een half rond**. Door die vorm staat of zit **niemand lijnrecht tegenover** een andere volksvertegenwoordiger. U mag dat gerust als een **symbool** beschouwen.

In dit gebouw, in deze parlementaire democratie draait het **om dialoog** en die dialoog mag gerust uitmonden in **debat, discussie** en zelfs **hartsgrondig meningsverschil**. Dat hoort ook zo.

Maar ook bij een meningsverschil hoort respect. U zult allemaal wel eens smakelijk gelachen hebben wanneer u beelden zag van parlementariërs die in hun half rond in een ver buitenland **op de vuist gingen** met elkaar.

Dergelijke toestanden kennen wij hier gelukkig niet en dat heeft veel te maken met de cultuur van **respectvolle dialoog** die wij hier hanteren. Toch geldt ook hier: **alles kan beter**.

Ik wil u niet tot vervelens toe lastig vallen met mijn **opvattingen over het gebruik van smartphones en laptops** op deze banken. Toch hou ik graag opnieuw een pleidooi voor respect in de vorm van nog meer **luisterbereidheid**.

Het parlementaire en bij uitbreiding politieke debat dient gevoerd te worden met **open vizier en met vranke blik**, rechtstreeks van man tot man, van vrouw tot vrouw, van vrouw tot man, en van man tot vrouw.

In 140 tekens kan men geen fatsoenlijke argumentatie opbouwen, alleen maar **slogans** lanceren. **Tweets én retweets**, ze zijn allebei **even nefast en contraproductief** voor een volwassen discussie. En politiek op Facebook valt helaas ook al te vaak onder de noemer van **a-sociale media**.

Hier in het parlement krijgt u de kans om **uzelf te profileren als een respectabel** politica of politicus. En dus om respect te krijgen van de burger, zoals wij in het dagelijks leven ook respect hebben voor elk ander beroep.

Verplegers en verpleegsters verdienen ons grootste respect voor de zorg waarmee ze onze zieken en mindervaliden bejegenen.

Schilders verdienen ons respect als ze zich als een waaghals op een wankel ladder wagen om onze dakgoot te schilderen, een taak die wij zelf niet aandurven.

Leerkrachten verdienen ons respect omdat ze onze kinderen dingen aanleren, die wij hen niet aangeleerd krijgen.

Zo kan ik nog een tijdje doorgaan, voor elk beroep in onze maatschappij.

Dus **ook voor politici**. Over uw onderlinge respect hebben we het al gehad, over uw respect voor de burger ook.

Anderzijds verwacht u dat uw wetgevende en controlerende werk gerespecteerd wordt. U verwacht dat **uw wetgeving gehandhaafd** wordt.

De laatste weken berichtten onze media een paar maal over een **gebrek aan respect voor wetsdienaars en hulpverleners**.

Dergelijk gedrag is ontoelaatbaar, in de eerste plaats voor die mensen zelf. Tegelijkertijd is dergelijk asociaal en polariserend gedrag een **kaakslag voor uw werk**, want u heeft mee die decreten opgesteld, die onze maatschappij in goede banen moeten leiden.

U ziet dat een maatschappij slechts optimaal kan functioneren als iedereen binnen deze maatschappij respect opbrengt voor zijn medeburgers en voor de wetgeving die wij hier in Vlaanderen door de eeuwen heen met gezond verstand en veel overleg hebben opgebouwd.

Dames en heren,

Met deze **vraag om universeel respect** zet ik u graag aan het werk, maar niet zonder eerst het nodige respect te tonen voor alle medewerkers van dit Vlaams Parlement, die de best mogelijke omstandigheden creëren voor u en mij. Daarom richt ik hier graag een woord van dank tot onze **secretaris-generaal**, mevrouw Goossens, en alle medewerkers van de **administratieve en ondersteunende diensten** van ons parlement.

De ramen van onze Koepelzaal zijn fris gepeetst, de stoelen zijn opgeblonken, het laatste pluisje stof is van het tapijt gestofzuigd, kortom alle materiële voorwaarden zijn vervuld opdat u uw taak als volksvertegenwoordiger optimaal zou kunnen vervullen in dit parlementaire jaar **2017-2018**, en dat is, ik herhaal het, **een jaar zonder verkiezingen**.

Daarom herhaal ik wat ik al jaren af en toe beklemtoon - misschien tot ergernis van bepaalde collega's - dat dit parlement meer aandacht moet hebben voor **de lange termijn**, eerder dan zich met de waan van de dag bezig te houden. We moeten niet volledig **het initiatief** laten aan de regering, maar we kunnen als parlement zelf ook proberen enkele **krijtlijnen uit te zetten**.

Ik hoop dat een aantal commissies het **aandurven** om zelf, los van wat de regering onderneemt, visies te poneren die toekomstperspectief bieden.

Om een voorbeeld te geven: gaan we er als parlement lijdzaam blijven bij toekijken hoe de Vlaming meer en meer letterlijk stilstaat op zijn weggennet?

Kunnen wij - als parlement - zelf geen **initiatieven** nemen voor meer beweging in dit en in andere dossiers?

Want **dynamiek**, dat is wat Vlaanderen van u vraagt. Dynamiek, dat is waarmee u **respect** van de burger afdwingt. Aan de slag dus, de burger rekent op u!

Ik dank u.

Jan Peumans, 25 september 2017

Alleen het gesproken woord telt